

De beste fakkel op de levensreize.

<https://hdl.handle.net/1874/353491>

DE BESTE FAKKEL

7

OP DE LEVENSREIZE.

TWEEDE DRUK.

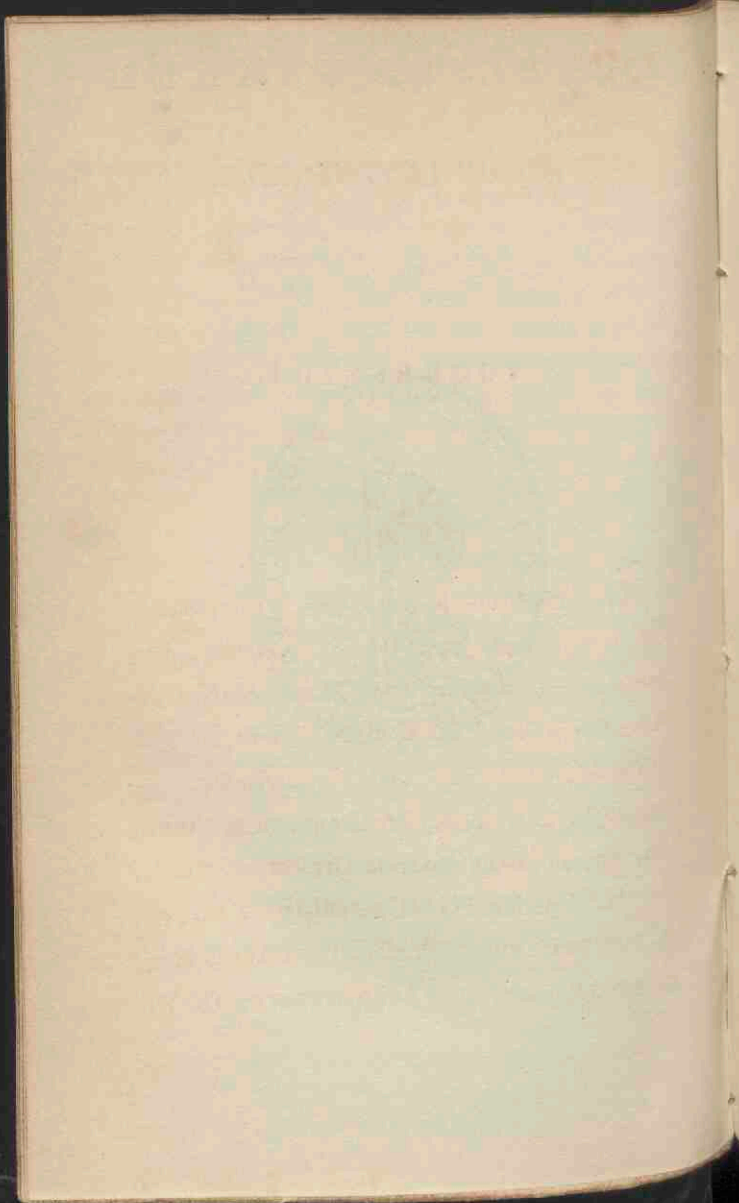
TE ROTTERDAM,

BIJ M. WIJT & ZONEN,

Drukkers van het Nederlandsche Zendinggenootschap.

1856.

N°. LXXV.

VOORBERIGT.

Gecommitteerden van het Nederlandsche Zendinggenootschap, tot het opstellen, verzamelen en uitgeven van kleine Stukjes ter bevordering van Evangelische kennis en godzaligheid, ook bij min geoeffenden; —
namelijk: L. MERENS, Predikant, H. E. VINKE, Th. Dr. en Hoogleeraar te Utrecht, J. MOLL, Jacobz., Predikant te 's Gravenhage, J. BRAVE, W. VAN DER LEEUW, Predikanten te Amsterdam, R. ADRIANI en J. J. VAN OOSTERZEE, Th. Dr.

Predikanten te Rotterdam, overeenkomstig hun ambt en hunne bediening, dat oogmerk gaarne willende bevorderen, en in uitzigt op des Heeren medewerkenden zegen, bieden het nevensgaande Stukje hunnen landgenooten aan; erkennende intusschen geene uitgave voor echt, dan welke door een hunner of door de drukkers dezes onderteekend is.

M. Wijn Stonen

DE BESTE FAKKEL OP DE LEVENSREIZE.

Vraagt iemand, wat dit opschrift bedoelt, wij wijzen hem naar DAVID heen, bij wien hij, in den honderd negentienden Psalm, het antwoord vinden kan op zijne vraag. Wij ontmoeten aldaar, vs. 105, eene veelbeteekenende lofspraak op het Woord van God, die ons aanleiding geeft tot het gekozen opschrift. Het behoeft nauwelijks herinnerd te worden, dat Israël's gewijde zanger onder die benaming, die hij in dat lied gedurig met andere afwisselt, de beschrevene wet van God verstaat in hare gansche uitgestrektheid, met inbegrip van al hare voorschriften, instellingen, uitzigten en beloften, Gods openbaring, in één woord, onder het Oude Verbond, in zóó verre hij daarvan in zijne dagen kennis

droeg. Maar niet minder staat het bij ons vast, dat hetgeen hij daarvan te dier plaatse getuigt, evenzeer, en in ruiner' mate zelfs, van toepassing is op den ganschen bundel der Heilige Schriften, dien wij bezitten. Wij zijn gewoon, daaraan den naam te geven van het Woord Gods, omdat daarin Gods vroegere en latere openbaringen vervat zijn, en vooral zijne laatste openbaring, door CHRISTUS, zijnen Zoon, geschied. Wij maken daarbij met volkomen regt naauwkenrig onderscheid tusschen de beide gedeelten des Bijbels, zonder het naauw en onmiskkenbaar verband, waarin zij tot elkander staan, voorbij te zien, en achten het Nieuwe Verbond, omdat het de geloofwaardige oorkonde des Christendoms en de onbedriegelijke kenbron der waarheid, die in CHRISTUS is, mag heeten, voor ons, Christenen, boven het Oude belangrijk. Maar dit neemt niet weg, dat de gansche bundel der heilige Schriften, zoowel des Ouden als des Nieuwen Verbonds, omdat hij is het gewijde gedenkboek van Gods openbaringen, naar het gewone spraakge-

bruik den naam draagt van Gods heilig Woord. Wij hebben daarmede dan het oog op den hoofdinhoud des Bijbels, in onderscheiding van hetgeen daarin overigens voorkomt. Gods woorden, vroeger en later gesproken, staan er, in verband met de gebeurtenissen, daarop betrekkelijk, onuitwischbaar in aangeteekend. En stonden de gewijde schrijvers, wat allerminst ontkend mag worden, onder den invloed van Gods heiligen Geest, wie zou het dan nog kunnen betwijfelen, of de waarheid Gods, waarom het ons boven alles te doen moet zijn, is ons, naar zijne bedoeling, rein en ongeschonden bewaard gebleven in hunne geschriften?

Van dit Woord van God nu, dat voor allen verkrijgbaar is, zeggen wij, in navolging van den Psalmddichter, dat het eene lamp is voor onzen voet en een licht op ons pad. Zóó sprekende, vergelijken wij ons leven op aarde met een' weg, dien wij te betreden, met eene reize, die wij, even als wandelaars, hebben af te leggen. Uit het Oosten afkomstig, is

die eigenaardige vergelijking, terwijl zij reeds van de tijden der oude aartsvaders dagteekent, ook onder ons, Westerlingen, in zwang gekomen. Geheel dit lied, waarin DAVID spreekt van het land zijner vreemdelingschap en zich een' vreemdeling op aarde noemt (vs. 19), waarin hij voorts gewaagt van het pad des jongelings (vs. 9), van den weg van Gods inzettingen of geboden (vs. 32, 33, 35), van voetstappen, vastgemaakt in Gods woord (vs. 133), van afdwalingen (vs. 10), struikelingen en wat ik van dien aard meer zou kunnen aanvoeren; — geheel dit lied heeft zeker niet weinig bijgedragen, om aan zulke beeldspraak allerwege ingang te verschaffen. En te allen tijde is het gepast geoordeeld, het menschelijke leven, zóó rusteloos en vol van afwisseling als het is, eene reize te noemen door dit land onzer vreemdelingschap naar beter vaderland, het land der bestendigheid en der ruste. Reeds bij onze geboorte vangen wij dien langeren of korteren togt aan, waarvan de eindpaal

staat opgericht ter zijde van ons graf. Tusschen dat aanvangspunt echter en dien eindpaal doen er zich verschillende wegen aan ons voor, die wel allen grafwaarts leiden, maar waarvan slechts één éenige uitloopt op den hemel, het vaderland van den opregten Christen. Van onze keuze derhalve tusschen die verschillende wegen, van het doel, dat wij ons bij ons voortreizen hebben voorgesteld, van de volharding, waarmede wij langs het regte spoor, dat alleen ten leven leidt, onzen moeitevollen togt zoeken ten einde te brengen, hangt voor den gewenschten uitslag alles af. Omringd in meer dan één opzigt van nachtelijke duisternis, behoeven wij eene lamp voor onzen voet en een licht op ons pad, om het regte spoor uit te vinden en in te slaan, voor afdwalen, mistreden, struikelen en vallen bewaard te blijven, oneffene plaatsen, diepe kuilen, glibberige banen zorgvuldig te vermijden, de ongunst van den weg en het weder moedig te trotseren, alle hinderpalen en dreigende gevaren allengs te boven te komen en eenmaal het groote doel zoo-

wel als het einde van den togt gelukkig te bereiken. Zulk eene heldere lamp of fakkel moet met haar schijnsel ons vóórlichten, door haren liefelijken glans ons donker pad vervrolijken en als eene leidstar, die niet wordt verdoofd of uitgebluscht, ons brengen ter plaatse onzer bestemming. Wie is er onder mijne lezers, die deze eenvoudige beeldspraak niet verstaat? Wie is er onder mijne medereizigers, die, bij de voortzetting van zijnen togt, zulk eene fakkel, als wij behoeven, niet voor zichzelve begeeren zou? En wanneer nu het Woord van God eene lamp voor onzen voet en een licht op ons pad genoemd wordt, wie wenscht niet te vernemen, met hoe onbetwistbaar regt het dien eernaam draagt en welk gebruik wij er dan van maken moeten?

De beknopte aanwijzing hiervan, in de volgende bladzijden, moge voor menigen heilbegeerigen Christen, onder den zegen van God, regt vruchtbaar bevonden worden!

Gods heilig Woord mag de beste fakkel op de levensreize heeten zoowel van wege zijnen onschatbaren inhoud, als van wege zijne meest kenmerkende eigenschappen.

Raadplegen wij allereerst den inhoud van het onschatbaar Woord van God, in de Schrift vervat, wij vinden ons niet teleurgesteld. Er wordt ons hier toch eene heldere fakkel ontstoken, die ons vóórlicht omtrent het eigenlijke doel onzer levensreize — den weg, dien wij hebben in te slaan, om dat doel te bereiken — en de hulpmiddelen, die ons daarbij onder allerlei levensomstandigheden tijdig te stade komen.

Reeds de eerste bladzijde des Bijbels wijst ons in onzen oorsprong onze verhevene bestemming aan en het eigenlijke doel onzer levensreize. Geschapen naar het beeld van God en met den adem zijns levens beziel (1), is de mensch oorspronkelijk niet bestemd, om in deze aarde, die hij bewoont,

(1) Gen. 1: 26, 27. II: 7.

zijn hoogste goed te zoeken en tot het stof, waaruit hij genomen is, weder te keeren. Zijn aanleg wijst naar wat beters en hoogers heên. Gods vertegenwoordiger op aarde te zijn, aan Hem, den vlekkeloos reinen en éénig volmaakten, gelijkvormig te worden in zijne mate, zich zalig te gevoelen in zijne gemeenschap en eenmaal in den hemel het volle genot dier zaligheid zonder ophouden en bij toeneming te smaken: ziedaar de heerlijke bestemming, van den beginne aan hem voorgesteld! Het is zoo, sedert de zonde door de eerste overtreding in de wereld ingekomen en tot allen zonder onderscheid is doorgegaan, is die hemelsche bestemming voor ons onbereikbaar geworden. En te vergeefs beproeven wij, zondaren, verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven Gods, diep bedorven en doodschuldig, als wij zijn, ons in eigene kracht uit onzen jammerstaat op te heffen. Maar daarom heeft toch het eigenlijke doel onzer levensreize geene de minste verandering ondergaan. Zijt heilig; want Ik ben heilig! zóó klonk reeds onder Israël het woord van JEHOVA, door MOZES, zijnen ge-

trouwen dienaar, overgebracht (1) en door de oude Profeten herhaald, zoo dikwijls zij, tegenover bloot uitwendige gehoorzaamheid aan God, op innerlijke godsdienstigheid en ware vroomheid des harten krachtiglijk aandrongen. Weest dan gijlieden volmaakt, gelijkewijs uw Vader in de hemelen volmaakt is! zóó sprak, krachtiger nog, de eeniggeboren Zoon van God (2), die gekomen was, om in zijne reine menschheid het welgelijkend beeld zijns Vaders te vertoon (3); die, naar het onderwijs zijner uitverkorene Apostelen (4), ons een voorbeeld heeft nagelaten, opdat wij zijne voetstappen zouden drukken; die, wat meer zegt, onze zonden in zijn ligchaam gedragen heeft op het hout, opdat wij, der zonde afgestorven zijnde, der gerechtigheid zouden leven (5); ja, die, zelf gestorven en opgestaan, ons is vooruitgereisd naar den hemel, vanwaar Hij gekomen was, om dáár, in de vele woningen van het huis zijns Vaders,

(1) Lev. XI: 44, 45. XIX: 2. XX: 7. Vgl. 1 Petr. I: 16.

(2) Matth. V: 48. (3) Joh. XIV: 9.

(4) 1 Petr. II: 21. 1 Joh. II: 6. Phil. II: 5.
Vgl. Joh. XIII: 15. (5) 1 Petr. II: 24.

aan allen, die Hem zouden gelijkvormig geworden zijn door het geloof, plaatse te bereiden en al de zijnen éénmaal tot zich te nemen, opdat zij zijn mogen, waar Hij is (1). Zoo is dan, in weêrwil van onzen jammerstaat door de zonde, de hemel het vaderland onzer bestemming gebleven. Op dien hemel moet onze levensreize uitloopen, of wij hebben tot onze onherstelbare schade het doel van onzen togt gemist. En kunnen wij zelve den weg niet vinden, die derwaarts leidt, reeds heb ik den naam van Hem genoemd, die, volgens zijne eigene getuigenis (2), de weg, de waarheid en het leven is, aan wiens hand en in wiens gemeenschap wij moeten binnengaan.

Wenscht gij nu ook het pad te kennen, dat wij, om eenmaal niet bedrogen uit te komen, te kiezen en te betreden hebben, het Evangelie van Gods genade wijst ons uitsluitend op Hem en op de gemeenschap met Hem door het geloof. De roepstem komt tot ons, dat wij, afstand doende van de zonde, tot onzen God en

(1) Joh. XIV: 1-3. (2) Joh. XIV: 6.

Vader terugkeeren met ootmoedige belijdenis van schuld en, ten einde de begeerlijke weldaad der vergeving in waarheid deelachtig te worden, de toevlugt nemen tot den Zaligmaker, die gestorven is, ja, wat meer is, die ook is opgewekt, die ook ter regterhand Gods is, die ook voor ons bidt (1). Gelooft in den Heer JESUS CHRISTUS, zóó luidt het Evangelisch gebod (2), en gij zult zalig worden. Zoovelen Hem aangenomen hebben, lezen wij elders (3), hun heeft Hij magt gegeven, om kinderen Gods te worden, hun namelijk, die in zijnen naam gelooven. En dat geloof, door oprechte bekeering evenzeer voorafgegaan als vergezeld, wat is het anders dan de toewijding en overgave van geheel ons harte aan Hem, waarbij wij afgaan op zijne beloften en ons verbinden aan zijne dienst en ons besturen laten door zijnen heiligen Geest? Zulk een geloof, het is daarom ook in ons binnenste het beginsel van een nieuw

(1) Rom. VIII: 34.

(2) Hand. XVI: 31.

(3) Joh. I: 12.

leven, de vruchtbare bron van godzaligheid en goede werken. Het stelt niet slechts ons schuldig geweten gerust, dat ons aanklaagt voor God, maar vernieuwt ook 'en heiligt geheel onzen inwendigen mensch en deelt ons de kracht mede, die wij behoeven, om in zijne gemeenschap als nieuwe schepselen te wandelen op aarde. De liefde van CHRISTUS dringt ons dan tot getrouwen ijver (1). Wij beseffen onze Christelijke roeping, om het licht, dat in ons ontstoken is, te laten schijnen voor de menschen (2), het werk, door Hem ons aanbevolen, standvastig en getrouw te volbrengen (3), in onzen wandel te toonen, dat wij Hem kennen en door Hem zijn verlost geworden, en onder alle levensomstandigheden dien God, die ons eerst heeft liefgehad, meer dan de menschen te gehoorzamen en te dienen (4). Inspanning, zelfverloochening en strijd getroosten wij ons daarvoor gaarne. CHRISTUS leeft in ons, en wij leven door het geloof in Hem (5). Dagelijks in Hem op te wassen en door Hem

(1) 2 Kor. V: 14, 15.

(2) Matth. V: 16.

(3) 1 Kor. XV: 58.

(4) Hand. V: 29.

(5) Gal. II: 20.

gedurig meer gelijkvormig te worden aan het beeld van Gods heiligheid, dat is onze vurigste begeerte, de ernstige toeleg onzer gansche ziel. En naarmate wij daarin onder zijne leiding meer gewenschte vorderingen maken, verkrijgen wij ook meer het einde onzes geloofs, de zaligheid onzer zielen (1), die wij van Gods genade eenmaal door Hem volkomen verwachten mogen. Dit, dit is het pad, dat wij hebben in te slaan, of, indien wij het reeds gekozen hebben, dat wij bewandelen moeten ten einde toe. Een ander is er niet, omdat er slechts één middelbaar Gods en der menschen is (2). En heet het te regt een enge weg en eene nauwe poort, die langs dat spoor ten leven leidt (3), omdat het soms zware offers kost en talloos vele hinderpalen oplevert, die ons in het voortgaan bemoeijelijken;

Wij zien ons, daartegenover, in de Schrift meer dan één hulpmiddel aangewezen, dat ons op dien weg, onder allerlei levensomstandigheden, tijdig kan te

(1) 1 Petr. I : 9.

(2) 1 Tim. II : 5.

(3) Matth. VII : 14.

stade komen. Ligt ons, bijv., voor onze gemeenschap met den Heer aan de regte kennis van Hem alles gelegen, onderzoekt de Schriften, wordt ons toegeroepen (1); deze zijn 't, die van Hem getuigen. Hebben wij daarbij behoefte aan leiding en onderrigt, de Evangelieprediking is ingesteld, om in die behoefte te voorzien, en zóó luidt de Apostolische vermaning, tot allen gerigt: laat ons onze onderlinge bijeenkomsten niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben (2)! Wenschen wij door zinnelijke teekenen van ons deelgenootschap aan het heil, dat in CHRISTUS is, verzekerd en alzoo in ons geloof versterkt te worden, de Avondmaalsdisch, door den Heer verordend, noodigt ons uit tot de gemeenschappelijke verkondiging van zijnen 'dood, en doet dit tot mijne gedachtenis! hooren wij Hem zeggen als met stervende lippen (3). Vooral wordt het gebed, het kinderlijk gebed tot God, ons aanbevolen als het middel om te ontvangen wat wij

(1) Joh. V : 39.

(2) Hebr. X : 25.

(3) Luk. XXII : 19.

behoeven. Bidt, en u zal gegeven worden! lezen wij (1); de Vader, die in de hemelen is, geeft den heiligen Geest dengenen, die Hem bidden (2). Ontbreekt het ons aan wijsheid en kracht, drukt de last des leeds, die ons is opgelegd, ons neder, boezemt ons de onheilspellende toekomst angst en vreeze in of stelt de zonde ons bloot aan velerlei dreigend gevaar, het gebed verruimt en versterkt en bemoedigt ons keer op keer. Is iemand onder u in lijden, zoo staat er geschreven (3), dat hij bidde! Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begeere (4)! Waakt en bidt, dat gij niet in verzoeking komt (5)! En wederom, tot onze volkomene geruststelling: Uw Vader weet, wat gij van noode hebt, eer gij Hem bidt (6); en ook uwe haren des hoofds zijn bij Hem allen geteld (7). Voorts, valt de strijd des levens u zwaar, de kroon der zaligheid

(1) Matth. VII : 7.

(2) Luk. XI : 13.

(3) Jak. V : 13.

(4) Jak. I : 5.

(5) Matth. XXVI : 41.

(6) Matth. VI : 7.

(7) Matth. X : 30.

blinkt u in het oog, aan het einde voor u opgehangen, (1) en uw pand, bij Hem weggelegd, zal bewaard blijven tot op den dag zijner toekomst (2). Verblijdt u daarom te allen tijd, verblijdt u in de hope (3)! Geen gevaar, in één woord, of het Evangelie biedt u een wapen aan, om het te bestrijden; geene smart, of het reikt den balsem der vertroosting u toe, die haar verzachten zal; geene wonde of krankheid der ziel, of het heeft het beproefde geneesmiddel daarvoor als bij voorraad gereed. Dat Evangelie, het verspreidt licht in de duisternis, en schenkt in zwakheid kracht, en wekt leven uit den dood. En altijd wijst het ons naar CHRISTUS heên, die het brood des levens, de goede herder, de ware wijnstok, ja, de opstanding en het leven is (4). Het wekt ons op, om van dat brood des levens te eten tot verzadiging toe, ons te scharen onder zijnen herderstaf, als levende ranken vele vruchten

(1) 2 Tim. IV : 8.

(2) 2 Tim. I : 12.

(3) 1 Thess. V : 16. Rom. XII : 12.

(4) Jch. VI : 48 X : 11, 14. XV : 1. XI : 25.

te dragen in Hem, ja, zóó verzekert het ons, wie in Hem gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid (1). Zalig, driewerf zalig Evangelie, dat wij in de Schrift bezitten, dat ons vóórlicht omtrent het doel onzer levensreize, den weg ons aanwijst, dien wij derwaarts hebben in te slaan, en zóó vele hulpmiddelen, als wij behoeven, ons schenkt, om dat pad onder allerlei levensomstandigheden te bewandelen ten einde toe! Met het oog vooral op dat Evangelie geslagen, zeggen wij, vol van de blijdschap des geloofs en der hope, den gewijden Psalm-dichter na: Uw Woord, o God! is eene lamp voor onzen voet en een licht op ons pad!

In verband met die lofspraak, is het niet genoeg, dat wij den hoofdinhoud van het Woord Gods in eenige algemeene trekken ons hebben verlevendigd. Ook de meest kenmerkende eigenschappen, die het bezit, komen hierbij in aanmerking. Het

(1) Joh. XI: 26.

onderscheidt zich, namelijk, door helderheid — heiligen ernst — en onbedriegelijke zekerheid, en verdient daarom te meer de beste fakkel te heeten op onze levensreize.

Het licht der fakkel, waarvan wij ons bedienen, moet vooreerst helder zijn en, zooveel mogelijk, onbeneveld. Wij zijn gewoon, van den man, die ons ten wegwijzer verstrekken zal op onze reize, te vorderen, dat hij duidelijk en verstaanbaar spreke en ons zonder omwegen mededeele, wat voor ons te weten noodig is bij de voortzetting van onzen togt. Bedrieg ik mij, wanneer ik beweere, dat de H. Schrift aan dien eisch voldoet, dat hare meest gewigtige uitspraken volkomen verstaanbaar zijn, voor wie ze raadpleegt en volgen wil? Inderdaad, daar zijn sommige gedeelten en plaatsen, wier verklaring moeite baart en die, ook na veeljarig onderzoek, nog in menig opzigt duister gebleven zijn. Ook schijnt het groot verschil van opvatting en geloofsbegrip, dat er onder Christenen bestaat, tegen mijne bewering te pleiten. En men wijst mij met zekere bevreemding op het werk der Schriftuitleggers

van vroegere en latere eeuwen, dat nog in onze dagen moet worden voortgezet. Maar wat dunkt u, zou er hier geen onderscheid moeten gemaakt worden tusschen den arbeid der eigenlijk gezegde Godgeleerden en de taak van elken Christen, om in eenvoudigheid het Woord Gods regt te leeren verstaan en ten zijnen nutte aan te wenden? Komt niet een goed deel van de vermeende duisterheid der Schrift op rekening van de dwaasheid der menschen, die haar misbruiken tot hun eigen verderf (1)? En zou het in waarheid zóó moeilijk zijn, als sommigen willen, zóó bijkans onmogelijk voor den heilbegeerige, wiens geestesoog geopend is, om door te dringen tot het regt verstand van de meening des Geestes, blootgelegd in de gewijde bladen? Ik kan dit niet gelooven, en de ondervinding van vele duizenden, die door het Woord Gods, biddende onderzoek, zijn wijs geworden tot zaligheid getuigt, met uwe eigene ervaring misschien, ten volle van het tegendeel. Wat zeg ik? De H. Schrift spreekt tot ons in gewone

(1) Vgl. 2 Petr. III: 16.

menschelijke taal. Hare beeldspraak, ofschoon door Oosterschen gloed gekleurd, is die des gewonen, dagelijkschen levens. Niet in afgetrokkene bespiegelingen of dorre zedekundige vertoogen is haar onderwijs vervat; maar het is meerendeels geschiedkundig van inhoud en daardoor aanschouwelijk, sprekende zoowel tot onze verbeelding en onze zinnen als tot ons verstand. CHRISTUS JEZUS, de Zoon van God, de Zaligmaker van verlorene zondaren, staat daarin op den voorgrond, beloofd onder het Oude en, in de volheid des tijds, in het vleesch verschenen onder het Nieuwe Verbond. Zijne woorden en werken, gedurende zijne driejarige omwandeling op aarde, de lotgevallen zijner diepe vernedering en luistervolle verhooging, het groote werk der verlossing, door Hem naar den raad Gods tot stand gebragt en zonder ophouden voortgezet, maakt den hoofdinhoud des Evangelies uit. Op Hem starende, vinden wij zonder moeite den weg des levens, die ons is aangewezen. En nevens Hem, in wien alle schatten der wijsheid en der kennis verborgen

zijn (1), vertoont ons de gewijde geschiedenis eene ontelbare menigte van voorbeelden, die tot opwekking en aansporing of ook tot waarschuwing en tot afschrik verstrekken. In HENOCH en NOACH en ABRAHAM aanschouwt gij, wat het zegt, met God te wandelen en zijn vriend genaamd te worden; in KAIN en ACHAB daarentegen, in HERODES en JUDAS ziet gij u voorgesteld, hoe de begeerlijkheid, ontvangen hebbende, zonde baart en de zonde, voleindigd zijnde, den dood (2). Eene lange reeks van geloofshelden wijst u aan, wat de zwakke mensch door het kinderlijk vertrouwen op God vermag en tot welk een' hoogen rang hij, in weêrwil van zijnen diepen val, door Gods genade kan opklimmen (3). Uw oog richt zich, onder het genot van Gods zegeningen, op den beweldadigden JAKOB, die daarvoor in ootmoed dankte (4); bij grootsche ondernemingen, op MOZES, die zich vasthield, als ziende den Onzienlij-

(1) Kol. II: 3.

(2) Jak. I: 15.

(3) Vgl. Hebr. XI.

(4) Vgl. Gen. XXXII: 10s.

ke (1); in dagen van rampspoed en lijden, op den zwaar geteisterden JOB, die den naam des Heeren nog loven kon, toen hem ontnomen werd, wat hem eerst gegeven was (2); en, in oogenblikken van bekommering en angstige vreeze, op den godvruchtigen DAVID, die zich wist te sterken in den Heer zijnen God (3). PETRUS, die, gevallen zijnde, weder werd opgericht en van nu aan te vaster stond; PAULUS, die roemen kon in de verdrukkingen en zelfs zijn leven ten offer brengen aan de zaak van zijnen Heer; en de edele JOHANNES, die door woord en wandel u toont, wat Christelijke liefde is, treden u met vele anderen voorbij het gezicht. En boven die allen staat weder de Heer uit den hemel, die ons in alles is gelijk geworden, uitgenomen de zonde (4), die éénig is en onvergelykelyk groot en volmaakt in lijdzaamheid, gehoorzaamheid en liefde. En het Woord van God, dat zulke voorbeelden ons voorhoudt en zulk een' Zaligmaker ons predikt,

(1) Hebr. XI: 27.

(2) Vgl. Job I: 21.

(3) Vgl. 1 Sam. XXX: 6.

(4) Hebr. IV: 13.

dat in zijne meest belangrijke uitspraken kernachtige korthed paart aan nadruk en kracht, zou zijne duidelijkheid missen en door gebrek aan genoegzame helderheid onbruikbaar zijn? Voorwaar, op die vraag is het éénig ware antwoord wel niet twijfelachtig meer.

Er heerscht bovendien in den Bijbel een diepe, heilige ernst, die den geopenenden toegang vindt tot het harte; of, wil men liever, de fakkel, die wij aanprijzen, verspreidt even koesterende warmte als levenwekkende kracht. Het is niet over onverschillige dingen, dat hier gesproken wordt, maar over onze hoogste belangen, die in betrekking staan tot ons waarachtig en eeuwig welzijn. De Bijbel spreekt daarover, niet slechts om ons voor te lichten en met zijnen raad te dienen, maar ook om ons te bewegen, dat wij dien raad ter harte nemen en volgen. Opwekkingen van verschillenden aard, vermaningen en waarschuwingen, tot bedreigingen en beloften toe, wisselen hier elkander beurtelings af. De zonde en hare rampzaligheid wordt ons niet getoond, dan

om ons af te schrikken van haar bedrijf. De kracht der begeerlijkheid en verleiding wordt ons niet afgeteekend, dan om ons daartegen te wapenen en in veiligheid te stellen. Geen enkel gebod, dat de Schrift ons aanbeveelt, of zij voegt er eene geëvenredigde belooning aan toe en wijst ons tevens de kracht aan, die wij behoeven, om het te volbrengen, en de hulpmiddelen, die ons daartoe in staat stellen, met de drangredenen, die er ons toe verpligten. Onder die drangredenen staat de liefde boven aan, de liefde Gods, ons geopenbaard en metterdaad bewezen in de zending en overgave van zijnen Eeniggeborene tot heil der wereld. Bij het kruis der verzoening, waaraan Hij voor onze zonden gestorven is, worden wij verplaatst, opdat wij leeren beseffen, tot hoe duren prijs wij zijn vrijgekocht en welk een regtmatische aanspraak de Vader van alle genade zich bij vernieuwing verworven heeft op onze dankbaarheid en wederliefde. Voorwaar, zóó groote liefde moet ons dringen, om niet meer ons zelven te leven, maar Hem, die voor ons is ge-

storven en opgewekt (1), of wij zijn te eenemale ontrefbaar. En die liefde, het is, alsof zij zich mededeelt aan alle Evangelisch vermaan, dat ons van de Apostelen is bewaard gebleven. Ik bid u, broeders! zoo spreekt één hunner; door de ontfermingen Gods, dat gij uwe lichamen stelt tot eene levende, heilige, Gode welbehagelijke offerande, welke is uwe redelijke godsdienst (2). Wij bidden u, zegt hij elders, als medearbeidende, dat gij de genade Gods niet te vergeefs moogt ontvangen hebben (3). Of sterker nog: Wij bidden u van CHRIS-
TUS wege, laat u met God verzoenen! En waar zij soms een' straffer' toon aanslaan, waar de Heer zelf optreedt met het meer gestreng „wee u!” daar is het nog de waarschuwing der liefde, die allen, ook de verstaftedwaalden, behouden, hun de oogen openen en het harte vermurwen wil. Aan zulk een' liefdevollen, heiligen

(1) 2 Kor. V : 14 15.

(2) Rom. XII : 1.

(3) 2 Kor. VI : 1

ernst kan niemand weêrstand bieden, die eenigermate bedacht geworden is op zijn waarachtig heil. En hoog staat daarom ook het onderwijs der Schrift, door dien ernst gekenmerkt, boven elk ander in onze schatting aangeschreven.

Eindelijk, het Woord van God bezit onbedriegelijke zekerheid. Het is niet de slotsom van faalbaar onderzoek, die daarin vervat is; maar de hooge God zelf spreekt daarin tot ons met onmiskienbaar gezag, en het is de Opperste Wijsheid, die ons, door middel van hare uitverkorene dienaren, hare lessen en vermaningen, hare bevelen en beloften mededeelt, die ons toeroept: deze is de weg; wandelt in denzelven! (1) Met andere woorden: wij houden den hoofdinhoud der H. Schrift voor de kenbron en den toetssteen der hoogste waarheid, en hebben dan ook haar wêlbegrepene uitspraken te volgen als den onfeilbaren regel van ons geloof en onzen wandel. Daartoe worden wij, wat de woorden van CHRISTUS, onzen Heer, en zijne getuigenissen aangaan-

(1) Vgl. Jez. XXX : 21.

de zichzelveu betreft, verplicht en gedrongen, zoodra wij Hem geloovig erkennen voor het licht der wereld, den eenig-geboren' Zoon van God, het Woord, dat in den beginne was (1). Bij Hem, die, terwijl Hij ook als mensch volkomen was en rein van zonde, slechts getuigde, wat Hij bij den Vader gehoord en gezien had (2), achten wij, op grond daarvan, elke dwaling eene volstrekte onmogelijkheid. En wat den overigen inhoud des Bijbels betreft; alle Schrift, zegt de Apostel die nuttig is tot leering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de regtvaardigheid is, is van God ingegeven of aangeblazen, van Gods Geest bezielde (3). Verklaart hij dit uitdrukkelijk van de Schriften des Ouden Verbonds (4), het geldt bij wettige gevolgtrekking veel meer nog van die des Nieuwen. Dezelfde heilige Geest toch, die aan CHRISTUS, den Zoon van God, niet

(1) Joh. I : 1 en 18. VIII : 12 (2) Joh. VIII : 38.

(3) 2 Tim. III : 15.

(4) Vgl. vs. 15.

met mate gegeven was (1), had reeds vroeger door de oude Profeten gesproken (2), en is later onder zichtbare teekenen over de Apostelen uitgestort op den grooten pinksterdag en daarna (3). Maar waartoe op deze wijze voortgegaan, ten einde eene waarheid te staven, die door den opregten Christen niet éénmaal betwijfeld wordt? Alleen moet ik u thans doen opmerken, hoe oneindig veel het onderwijs der Schrift, door hare onbedriegelijke zekerheid, vóór nit heeft boven elk ander. De meeningen der menschen loopen wijd uit een, en wat hier met ijver wordt voorgestaan, wordt elders met gelijken ijver verworpen. De raad onzer beste vrienden faalt ligtelijk, al schijnen zij enkel ons geluk te bedoelen, en bij de uitkomst worden niet zelden hunne verwachtingen, zoowel als de onze, jammerlijk teleurgesteld. Wij zelven dwalen keer op keer en laten ons door allerlei drogredenen van ons verduisterd verstand, door

- (1) Joh. III : 34. Vgl. Jez. XI : 2. Matth. III : 16.
 (2) 1 Petr. I : 11. Vgl. 2 Petr. I : 21.
 (3) Hand. II : 1-4. IV : 8, 31.

de bedenkingen vooral van ons arglistig en bedriegelijk harte, afleiden op doolpaden, die ten verderve voeren. Maar het Woord Gods, bedachtzaam geraadpleegd en getrouw gebruikt, misleidt ons niet. Het doet uitspraak in alle geschillen, als hoogste scheidsregter des geloofs. Het bakent met onfeilbare merkteekenen het pad af, dat wij te houden hebben. Het verkondigt ons de waarheid, die uit God is, en biedt ons den troost aan, die proefhoudend bevonden wordt, en opent ons uitzigten in de toekomst, die door geene menschelijke magt kunnen verijdeld worden. Dat Woord, het verdient daarom eene lamp te heeten voor onzen voet en een licht op ons pad. Duizenden vóór ons, die op dat licht zijn afgegaan, geven getuigenis aan deze lofspraak van den Psalmddichter. Wij zelven, die haar overnemen, hebben misschien reeds door eigene ervaring geleerd, dat daarmede inderdaad niets te veel gezegd is. Gode, Gode alleen zij dank voor deze zijne onuitsprekelijke gave.

O! voel de waarde van dien schat,
 Die 't grootst geschenk in zich bevat,
 Dat in het stof u kon verbeiden,
 Een gift der hoogste liefde waard,
 God gaf ze door zijn' Zoon aan d'aard,
 Om menschen tot Hem op te leiden;
 Zij wijst, bij al den aardschen druk,
 Den zeeken weg tot waar geluk.

O sterv'ling! wat u ooit ontzink',
 Dat deze leer nog voor u blink',
 Waar gij uw jongsten snik zult geven;
 Zij is het licht voor uwen voet,
 De staf, die u voor wanklen hoedt,
 Uw zeeke gids tot beter leven;
 Met haar zijt gij in elken kring,
 In elken stand Gods kweekeling.

Evang. Gezang. LXXXIX, vs 2, 11

Is Gods Woord, vervat in de H. Schriften
 des Ouden en Nieuwen Verbonds, de beste
 fakkel op de levensreize, wat dunkt u, zul-
 len wij dan niet, op grond van het over-
 wogene, een dankbaar, vlijtig, ver-
 standig, vruchtbaar gebruik zoeken
 te maken van dat Woord van God?
 Och of de ernstige opwekking daartoe ge-
 reeden ingang vond in aller harte!

Er ligt reeds, wie wij ook zijn mogen,

een grooter of kleiner gedeelte onzer levensreize achter ons, en onzeker is het, wat ons bereid zal zijn op ons verder pad, dat zich bij elke nieuwe schrede voor onzen voet ontsluit. Door de ondervinding geleerd en bij voortdaring aan duizende gevaren blootgesteld, kan het ons niet twijfelachtig zijn, of onze weg door dit leven zal, even als te voren, velerlei moeilijkheden en zorgen ons opleveren, en wij zullen zonder ophouden teregtwijzing en troost behoeven en een veilig geleide ten einde toe. Dit weten wij vooral, dat van het spoor, dat wij inslaan, en van het doel, dat wij in het oog houden, en van den leidsman, dien wij kiezen, niets minder afhangt dan onze gansche toekomst, die in zóó verre gesteld is in onze eigene hand, Mag het dan niet wat bij uitnemendheid goeds en groots heeten, en kunnen wij er onzen God en Vader wel ooit vurig genoeg voor danken, dat Hij, met onze behoeften te rade gegaan, zijn heilig Woord ons toereikt en ons daarin een kompas geschonken heeft, waarnaar wij onze koers rigtten kunnen, eene reiskaart,

die ons wijst op de gevaren en kronkelingen van den weg, een' staf, waarop wij steunen kunnen, en die onzen gang bevestigd, eene troostbron, waaraan wij ons, in dagen van droefheid en smart, kunnen verkwikken en laven, eene lamp in één woord, voor onzen voet en een licht op ons pad? En dat onwaardeerbaar geschenk zijner genade zullen wij niet hoog op prijs stellen, niet aannemen en ten onzen nutte gebruiken? Op eigen licht zullen wij liever afgaan en naar den raad van faalbare leidslieden ons oor neigen, dan dat wij de uitspraken volgen van dat Woord van God, dat tot ons spreekt met onfeilbaar gezag, met heiligen ernst, met onbezwekene liefde en trouw? Gij gevoelt het, dat ware de ondankbaarheid ten top gevoerd en, bij de voortzetting onzer levensreize, ons eeuwig heil op het spel gezet, ja, moedwillig den dood boven het leven gekozen.

Wanneer wij dan, op grond daarvan, elkander opwekken tot een even naarstig als dankbaar gebruik van Gods heilig Woord; dan mogen wij de berispelijke traagheid ons

niet ontveinzen, die er te dezen opzigte, helaas! in ons vaderland is ingeslopen. De Bijbel heeft opgehouden bij velen te zijn, wat hij bij onze vrome voorouders geweest is, het huis- en handboek, de wegwijzer der onkundigen, de leidsman der dwalenden, de troostbron der bedroefden en, onder den zegen van God, het groote middel, waardoor zondaren bekend werden met zichzelf en den weg der verlossing door JEZUS CHRISTUS. De eervolle plaats, die hij vroeger over het algemeen in de huisgezinnen der Christenen besloeg, heeft hij eerst voor andere geschriften, die alleen nevens hem en in betrekking tot hem eenige waarde hebben, moeten inruimen, en daarna zelfs voor werken van ligtzinnigen inhoud en zedeloze strekking, die het hart verwilderen, den smaak bederven en het verstand onvatbaar maken voor het bedenken van de dingen, die des Geestes Gods zijn. Is het wonder, dat menigeen, van het licht van Gods Woord verstoken, in onwetendheid voortleeft, in ligtzinnigheid wegzinkt, op poolpaden afzwerft, in dagen van droefheid

*

en rouwe verlegen staat en het doel van zijn aanwezen niet bereikt, omdat hij niet beantwoord aan het verheven oogmerk onzer verlossing en de weldadige roepstem van Gods genade in CHRISTUS? Daarom, wie gij zijn moogt, laat u raden en wordt wijs! En gij, hoofden van huisgezinnen, vaders en moeders, die dit leest! Hebt uwe kinderen te lief, dan dat gij hen zonder het dagelijksch onderwijs der H. Schrift zoudt laten opgroeijen! Herstelt of handhaaft in uwen huisselijken kring de vóórvaderlijke gewoonte, om het Woord van God elken morgen en avond eerbiedig te raadplegen! Gaat daarbij zelven voor, en roept er uwe dienstbaren en onderhoorigen bij, en heiligt dat Bijbellezen door het gemeenschappelijk gebed tot God! Een iegelijk neme den Bijbel gestadig ter hand, en zondere zich daartoe veel in de stilte der eenzaamheid af! Ouden van dagen! Uw levens einde nadert en is welligt dicht nabij, zekerlijk althans niet zeer verre meer: laat de fakkel van Gods Woord uwe laatste schreden op het pad des levens verhelderen en uwe

sterfure met haren glans bestralen! Jeugdigen van jaren! De baan, die voor u ligt, is onafzienbaar lang, en duizende gevaren bedreigen u aan alle zijden: gaat op het schijnsel dier heldere fakkel af en zoekt uwen wandel, te midden van velerlei verleiding, rein te houden naar het Woord van God! Aanzienlijken en geringen, rijken en armen, dienstbaren en vrijen! Hier geldt geen onderscheid van stand en rang of rijkdom naar de wereld, en uw aller behoefte is één: kiest, kiest die lamp voor uwen voet en dat licht op uw pad, dat voor allen zonder onderscheid even onmisbaar als verkrijgbaar is; en onderzoekt de Schriften, naar het woord van den Heer! (1)

Wilt gij omtrent de wijze, waarop gij uw naarstig onderzoek der Schrift verstandig heb in te rigten, den raad der bedachtzaamheid vernemen, zoo weet, dat het dan eerst, onder hoogerer zegen, regt vruchtbaar zal kunnen zijn, wanneer gij het Woord Gods met aandacht leest, met

(1) Joh. 5: 39.

diepen eerbied, met vurige belangstelling in uw behoud en alzoo met een heilbegeerig en biddend harte! Laat het u allermeeft te doen zijn, om het Evangelie van Gods genade, dat den hoofdinhoud en als 't ware de kern der H. Schriften uitmaakt, regt te leeren verstaan, en tracht daaruit vooral CHRISTUS, den Zoon van God, uwen Heer en Zaligmaker, te kennen in al den rijkdom zijner goddelijke grootheid en menschelijke volkomenheid en nooit volprezene liefde tot verlorene zondaren! Hoort Hem spreken, ziet Hem het land goedgeoende doorwandelen, ziet Hem sterven aan het kruis der verzoening op Golgotha en, door zijne jongeren voorgelicht, verheft tot Hem uw oog, zooals Hij, ter rechterhand Gods gezeten, allen volkomen kan zalig maken, die door Hem tot den Vader gaan! Gewent u voorts, om, hetzij gij, van het verheven standpunt des geloofs, waarop zij u plaatsen, terugkeert tot de herinnering der vervlogene eeuwen, die zijne komst hebben voorbereid, hetzij gij van den pinksterdag af aan den loop der geschiedenis

nagaat en de wisselende lotgevallen zijner kerk op aarde, onder het bestuur van haar verheerlijkt Hoofd, overpeinst, in Hem het middelpunt, het groote keerpunt te zien van wat er van den beginne aan geschiedt is en thans geschiedt, en nog in de verre toekomst geschieden moet! Zoekt bij Hem, wien de Vader ons gegeven heeft, de vervulling uwer duizendvoudige behoeften en tracht door te dringen tot het regt verstand en levendig besef zijner onuitsprekelijke dierbaarheid voor het schuldig en bedorven zondaarshart! Werpt alle vooroordeelen verre van u! Geeft al uwe overleggingen gaarne gevangen onder de gehoorzaamheid des geloofs! Staat naar geene andere wijsheid, dan die uit God is en met zijn Woord overeenkomt, en acht het geene schade, wanneer gij allengs armer wordt bij u zelve, naarmate gij rijker wordt in Hem! Voor geene schatten der aarde is de rijkdom van het zalig Evangelie te duur gekocht. Wie opziet tot God met de bede om verlichte oogen des verstands, zal niet rondtasten in de duisternis.

En door den Geest der wijsheid en der openbaring in de kennisse, die is uitgestort, straalt het licht der goddelijke waarheid, die in CHRISTUS is, ons toe met onbenvelden glans.

Nog één woord ten slotte. Het is een groot voorregt, den naam van CHRISTUS te dragen, het Evangelie der zaligheid te belijden, opgenomen in den schoot der gemeente des Nieuwen Verbonds, mede geroepen te zijn tot de aanschouwing der heerlijkheid Gods in het aangezicht van zijnen Zoon. Maar het kan niet genoeg herinnerd worden, de enkele kennis van dat Evangelie is, even als de bloote belijdenis daarvan zonder meer, nog slechts van geringe nuttigheid. Op de beoefening komt het aan. Geloovig aangenomen en getrouw gevolgd, moet het Woord van God eene lamp zijn voor onzen voet en een licht op ons duister pad, of de gave Gods zou ons ten [verderve verstreken. Wij zelve, door CHRISTUS van de zonde verlost, moeten er door bestuurd, vernieuwd, geheiligd worden en voor den hemel toebereid. Nieuwe schepselen moeten

wij worden, bij wie allengs al het oude voorbijgaat en sterft, nieuwe schepselen, die niet meer naar den vleesche wandelen, maar naar den geest. Laat dát de tol der dankbaarheid zijn, die wij Gode betalen voor het groot geschenk zijner genade, dat wij bezitten! Laat dát de weldadige vrucht zijn van het naarstig Bijbelgebruik, waartoe wij geroepen worden! Laat dát de lofspraak zijn, waarmede wij het Evangelie kroonen en waardoor wij het aanbevelen aan wie ons omringen! Menigeen loopt gevaar, om zich te dezen opzichte te bedriegen. Al ware het, zóó spreken wij den grooten Apostel na(1), dat gij de talen der engelen en der menschen spraakt, al ware het, dat gij de gave der profetie had en wist al de verborgenheid en al de wetenschap, zoo het ootmoedig geloof in CHRISTUS u ontbrak, en gij hadt de liefde niet, die daaruit voortspruit en voedsel trekt, en gij waart, in weêrwil van uwe kennis, onveranderd dezelfde gebleven, die gij vroeger

(1) 1 Kor. XIII: 1-3.

waart, gij zoudt een klinkend metaal zijn en eene luidende schel, maar een Christen in woord en wandel, een kind des lichts en der waarheid, een erfgenaam des eeuwigens levens waart gij niet. Het koningrijk Gods is niet gelegen in woorden, maar in kracht(1); het is gerechtigheid en vrede en blijdschap door den heiligen Geest(2).

Hier neemt de schrijver van dit eenvoudig woord afscheid van zijne, hem bekende of onbekende, lezers met den biddenden wensch, dat zij het niet mogen ter zijde leggen, dan om, in plaats daarvan, het Woord Gods ter hand te nemen en, bij de voortzetting hunner levensreize, enkel af te gaan op het licht dier heldere fakkel, die niet wordt uitgebluscht in eeuwigheid.

(1) 1 Kor. IV: 20.

(2) Rom. XIV: 17.
